

Nurmijärven kuntakonsernin osavuosikatsaus 1.1.-30.6.2025 ja talousarviomuutokset

Kunnanhallitus 22.09.2025 § 162
644/02.02.01/2025

Hallintosäännön 67 §:n mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan toimielimille kunnanhallituksen hyväksymien talousarvion täytäntöönpano-ohjeiden mukaisesti.

Vuoden 2025 talousarvion täytäntöönpano-ohjeen mukaan kunnan, kunnan liikelaitosten ja tytäryhtiöiden toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan valtuustolle osavuosikatsauksissa neljännesvuosittain. Talousarviovuoden viimeinen raportointi tapahtuu tilinpäätöksessä.

Osavuosikatsaus ajalta 1.1.-30.6.2025 annetaan valtuustolle lokakuussa. Osavuosikatsauksissa kunnan toimialat ja liikelaitokset raportoivat käyttötalouden ja investointien toteutumisesta. Osavuosikatsauksissa annetaan myös tilinpäätösennuste. Toisen osavuosikatsauksen (1.1.-30.06.2025) ja tilinpäätöksen yhteydessä raportoidaan kuntastrategiasta johdettujen sitovien vuositavoitteiden toteutuminen ja kestävä kasvun (NUUKA) -ohjelman toteuma-arvio. Toisen osavuosikatsauksen yhteydessä raportoidaan rahoituksen ja lainasalkun tilannekatsaus.

Kunnan hallintosäännön 68 §:n mukaan talousarvion muutosehdotukset esitellään pääsääntöisesti valtuustoon raportoitavien osavuosikatsausten yhteydessä.

Kesäkuun loppuun mennessä kunnan talous on nettomenojen (toimintakate) osalta toteutunut talousarviota parempana. Palvelutuotannon nettomenojen toteuma on kesäkuun lopun tilanteessa ollut -58,0 milj. euroa, toteumaprosentin ollessa 47,4 prosenttia. Tilinpäätösennusteessa kunnan nettomenojen ennakoidaan toteutuvan lähes talousarvion mukaisena. Edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden palvelutuotannon nettomenot ovat toteutuneet 8,0 milj. euroa suurempina ja tilinpäätösennusteessa on 13,1 milj. euroa kasvua vuoden 2024 tilinpäätöksen nettomenoihin. Merkittävimpana nettomenoihin vaikuttavana tekijänä on työllisyyspalvelujen siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle vuoden 2025 alusta ja henkilöstökulujen nousu kunta-alan sopimuskorotusten myötä. Vuodelle 2025 kohdistuu korotuksia uudesta sopimuksesta ja edelliseltä sopimuskaudelta.

Tulorahoituksen osalta verotulot ovat toteutuneet noin 4,9 milj. euroa talousarvion tasaista kertymää heikommin verotulokertymän ollessa 52,6 milj. euroa ja toteumaprosentin ollessa 45,7 prosenttia. Tulorahoituksen näkymät verotulojen osalta ovat heikentyneet merkittävästi alkuperäiseen talousarvioon nähden. Verotulojen arvioidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan 111,4 milj. euroon alittaen alkuperäisen talousarvion 3,7 milj. eurolla. Kunnallisveron ennustetaan heikkenevän 2,8 milj. euroa, yhteisöveron 0,8 milj. euroa ja kiinteistöveron 0,1 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon nähden.

Verotulojen ennuste perustuu elokuun veroennustekehikkoon, joka perustuu osin Valtiovarainministeriön kesän 2025 taloudelliseen katsaukseen ja siinä on huomioitu myös verotilitykset heinäkuuhun asti, Verohallinnon ennakotieto elokuun verontilityksestä sekä Verohallinnon julkaisema kuntakohtainen ennakotieto valmistuvasta verotuksesta 2024. Kiinteistöverotiedot perustuvat verohallinnon 28.7. julkaisemaan ennakotietoon.

Valtionosuudet ovat toteutuneet kesäkuun loppuun mennessä lähes talousarvion mukaisesti kertymän ollessa 16,6 milj. euroa ja toteumaprosentin ollessa 49,9 prosenttia. Valtionosuuksien ennakoidaan asettuvan alkuperäisen talousarvion tasolle 33,1 milj. euroon.

Rahoituserien ennustetaan toteutuvan 1,2 milj. euroa talousarviota parempina, joka selittyy korkokustannusten maltillistumisella laskevien markkinakorkojen myötä ja aktiivisella kassanhallinnalla.

Tulorahoituksen negatiivisesta kehityksestä johtuen kunnan tilinpäätösennuste näyttäytyy alkuperäistä talousarviota heikompana. Tilikauden tuloksen ennakoidaan tilinpäätösennusteessa asettuvan -3,8 milj. euroon, joka on 2,6 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikempi.

Nettoinvestointien ennakoidaan toteutuvan 0,2 milj. euroa muutettua talousarviota suurempana. Nettoinvestoinneista on kesäkuun loppuun mennessä toteutunut noin 25,8 prosenttia. Investointien matalaan toteutumisprosenttiin vaikuttaa erityisesti muutetussa talousarviossa osakkeiden hankinnassa huomioitu Rajamäen Uimahallin pääomalainan 12,0 milj. euron konvertointi sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Kunnanvaltuusto on päättänyt kokouksessaan 21.5.2025 pääomalainan konvertoinnista ja samassa yhteydessä on haettu teknisluonteinen määräraha vastaavalla summalla. Kyseessä on kirjanpidollinen toimenpide, jolla ei ole varsinaista rahavirtavaikutusta.

Kunnan heikentynyt tulosennuste ei toistaiseksi kasvata lainanottotarpeita, mutta supistaa kassavaroja oletettua enemmän. Korollista vierasta pääoman nostaminen pyritään minimoimaan, joten kassavarojen supistamisen ja lainanoton suhdetta arvioidaan tarkemmin seuraavassa osavuositarkastuksessa. Kunnan lainakannan ennustetaan pienentyvän 11 milj. euroa talousarvioon nähden. Ennusteen mukaan lainakanta asettuisi vuoden lopussa 200,2 milj. euroon. Lainakannan osalta määrärahamuutos esitetään kolmannen osavuositarkastuksen yhteydessä, kun saadaan vielä tarkempaa tietoa investointien ja tulorahoituksen toteutumisesta.

Kunnan talouden rahoitusjäämää kuvaava toiminnan ja investointien rahavirran arvioidaan asettuvan -28,5 milj. euroon, joka on 24,0 milj. euroa vuoden 2024 tilinpäätöstä heikempi. Tunnuslukua heikentää merkittävästi Rajamäen Uimahallin pääomalainan konvertointi. SVOP-sijoitus esitetään rahoituslaskelmassa sekä investointimenona että muissa maksuvalmiuden muutoksissa, jolloin vaikutus kassavirtaan neutraloituu. Vastaavalla tavalla rahoituslaskelmassa käsitellään myös Anoran lunastusosuus 2,2 milj. euroa, jolla ei myöskään ole rahavirtavaikutusta.

Tarkemmat tiedot kuluvan vuoden toiminnan ja talouden toteutumisesta on esitetty liitteenä olevassa osavuositarkastuksessa.

Nurmijärven kestävä kasvun -ohjelman (NUUKA) raportointi

Nurmijärven kunnanvaltuusto päätti vuonna 2023 Nurmijärven kestävä kasvun -ohjelmasta (KVALT40/2023 ja KVALT73/2023). Ohjelmassa todettiin, että sopeutustarve on 9,0 milj. euroa vuosille 2023-2026. Valtuuston päättämällä käyttötalouden toimenpiteillä tavoiteltiin yhteensä 6,7 milj. euron säästöjä ja loput säästötavoitteesta katettiin kunnallisverojen 0,39 %-yksikön korotuksella. Alkuperäiseen ohjelmaan nähden sopeutuspotentiaali pieneni 0,7 milj. euroa kun kunnanvaltuusto päätti, että Aleksia-liikelaitoksen toiminnan ulkoistamista ei lähdetä selvittämään kilpailuttamalla (KVALT 3/2024). Voimassa olevan ohjelman sopeutuspotentiaali asettui päätöksen myötä 6,1 milj. euroon.

NUUKA-ohjelman toteutumisesta raportointiin vuoden 2024 toisessa osavuositarkastuksessa ja vuoden 2024 tilinpäätöksessä ja raportoidaan vuoden 2025 toisessa osavuositarkastuksessa ja tilinpäätöksessä. Vuoden 2025 osalta säästöistä arvioidaan toteutuvan 1,6 milj. euroa. Koko ohjelman osalta säästöjä ennustetaan toteutuvan 5,1 milj. euroa, joka on noin 1,0 milj. euroa tavoiteltua pienempi ja 0,3 milj. euroa vähemmän kuin vuoden 2024 tilinpäätöksessä arvioitiin. Ohjelman toteutumiseen ja säästöjen täysimääräiseen realisoitumiseen liittyy huomattavia epävarmuuksia.

Keinovalikoima	Säästötavoite	Ennuste	Ero tavoite vs. ennuste
Organisaation kehittäminen	2 672 000	1 909 500	-762 500
Kuntalaisten palvelut	864 000	793 000	-71 000
Maksut ja taksat	2 075 000	2 015 000	-60 000
Avustukset	257 000	167 800	-90 000
Kunnan omistukset ja kiinteistö	195 000	165 000	-30 000
Yhteensä	6 063 800	5 050 300	-1 013 500

Tarkemmat tiedot NUUKA-ohjelman toimenpiteiden toteutumisesta ja niiden ennustetusta toteutumisesta ohjelman voimassaoloaikana on esitetty liitteenä olevassa erittelyssä.

Tässä vaiheessa esitetään seuraavat talousarviomuutokset:

A) Esitettävät muutokset käyttötalousosaan

- Konsernipalveluiden toimialalle esitetään 300 000 euron määrärahavähennystä henkilöstöpalveluiden tulosalueelle, 50 000 euron tuloarviolisäystä yhteiset toiminnot tulosalueelle ja 133 700 euron määrärahalisäystä yhteiset toiminnot tulosalueelle. Määrärahalisäystä esitetään Rajamäen Uimahallille 34 000 euroa turvavalo- ja hätäpoistumisjärjestelmän uusimiseen ja ilmanvaihtokanavien nuohoukseen sekä 59 700 euroa suodatinyksiköiden vaihtamiseen ja Onnenkimpale ry:lle 40 000 euroa uima-allastoimintojen palveluvelvoitesopimukseen.

B) Esitettävät muutokset tulorahoitukseen

- Nurmijärven kunnan tulorahoitukseen esitetään seuraavat muutokset:

Tulorahoitus	TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Kunnallisvero	93 500 000	-2 800 000	90 700 000
Yhteisövero	6 800 000	-800 000	6 000 000
Kiinteistövero	14 800 000	-100 000	14 700 000
Muutos yhteensä		-3 700 000	

C) Esitettävät muutokset investointiosaan

- Kiinteään omaisuuteen esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Kiinteään omaisuuden muutokset	TA 2025	Muutos	TA 2025+muutos
Maa-alueiden myynti	1 500 000	-500 000	1 000 000
Maa-alueiden ostot	-2 500 000	-500 000	-3 000 000
Muutos yhteensä	-1 000 000	-1 000 000	-2 000 000

- Muihin pitkävaikutteisiin menoihin esitetään seuraava määrärahamuutos:

Muiden pitkävaikutteisten menojen määrärahamuutokset	TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Sähköinen arkistointi	20 000	-20 000	0
Muutos yhteensä		-20 000	

3. Irtaimen omaisuuteen esitetään seuraava määrärahamuutos:

Irtaimen omaisuuden muutokset	TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Maaniitun päiväkotia, väistötilan kalusto	0	65 000	65 000
Muutos yhteensä		65 000	

4. Kunnallistekniikan rakentamiseen esitetään seuraavat määrärahamuutokset:

Kunnallistekniikan rakentamishjelman muutokset	TA 2025	Muutos	TA 2025+muutos
Kunnallistekniikan rakentaminen	11 395 000	-635 000	10 760 000
Klaukkalan tieverkko	100 000	-100 000	0
Kunnan ja valtion yhteishankkeet	210 000	0	210 000
Muutos yhteensä	11 705 000	-735 000	10 970 000

D) Esitettävät muutokset rahoitusosaan

Antolainoihin esitetään seuraava määrärahamuutos:

Antolainojen muutos	TA2025	Muutos	TA2025+muutos
Antolainojen muutos	0	100 000	100 000
Muutos yhteensä		100 000	

E) Esitettävät muutokset Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen talousarvioon

Nurmijärven Vesi -liikelaitoksen johtokunta on esittänyt valtuustolle, että liikelaitoksen talousarviota muutettaisiin seuraavasti:

Liittymismaksuihin esitetään 400 000 euron tuloarvion vähennystä ja poistojen määrärahaa esitetään lisättävän 600 000 euroa. Esitykset pienentävät liikelaitoksen ylijäämää yhteensä 1 000 000 euroa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja

Esitys

Kunnanhallitus:

- merkitsee Nurmijärven kuntakonsernin osavuosisikatsauksen 1.1.-30.6.2025 ja kestävän kasvun -ohjelman (NUUKA) raportoinnin tiedoksi ja esittää ne edelleen valtuustolle tiedoksi, sekä
- esittää valtuustolle, että vuoden 2025 talousarviota muutetaan lautakuntien ja johtokuntien esityksen mukaisesti edellä selostusosassa, kohdassa A-E esitetyllä tavalla.

Pöytäkirja hyväksytään ja tarkastetaan tämän asian osalta heti kokouksessa.

Valmistelija

talousjohtaja Erno Kontio, erno.kontio(at)nurmijarvi.fi
taloussuunnittelupäällikkö Maiju Paaso, maiju.paaso(at)nurmijarvi.fi

Käsittely

Riikka Raekannas ilmoitti esteellisyydestä (yhteisöjäävi, Onnenkimpale ry:n työntekijä; hallintolaki 28.1 § 5) osallistua asian käsittelyyn ja päätöksentekoon ja poistui kokouksesta.

Teknisenä korjauksena käyttötalousosaan esitettävistä määrärahamuutoksista poistettiin kohta 2. Sivistys- ja hyvinvointitoimialalle esitetään 88 900 euron määrärahalisäystä hallinto- ja talouspalveluiden tulosalueelle työllisyyspalveluihin ja korjataan esittelyteksti vastaamaan teknistä korjausta.

Päätös

Esitys hyväksyttiin seuraavalla muutoksella:

Teknisenä korjauksena käyttötalousosaan esitettävistä määrärahamuutoksista poistettiin kohta 2. Sivistys- ja hyvinvointitoimialalle esitetään 88 900 euron määrärahalisäystä hallinto- ja talouspalveluiden tulosalueelle työllisyyspalveluihin.

Riikka Raekannas poistui esteellisenä kokouksesta asian keskustelun ja päätöksenteon ajaksi.

Pöytäkirja hyväksyttiin ja tarkastettiin tämän asian osalta heti kokouksessa.